

УДК 657

Савченко О.В.

Луцький національний технічний університет, аспірант

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ У ВОЛИНСЬКІЙ ОБЛАСТІ

У статті розглянуті основні тенденції розвитку Волині. Адже, Волинь – край унікальної природи, лікувального мікроклімату, самобутнього народного мистецтва і великої історико-культурної спадщини. Дана галузь господарства має неабияке суспільно-економічне значення, оскільки впливає на рівень ВВП, сприяє розвитку підприємництва, створює робочі місця, а також формує імідж країни та її регіонів.

Ключові слова: туризм, розвиток, рекреація, туристичний потенціал.

Savcheniuk O.

TENDENCIES OF DEVELOPMENT TOURISM IN VOLYN REGION

The dynamic development of tourism is observed worldwide. Currently, significantly increasing interest in urban tourism, causing interest authenticity, local culture and history, and thus become popular trip that combine leisure and entertainment with the study of cultural and historical places. Volyn is land of unique nature, therapeutic microclimate, original folk art and great historical cultured heritage.

This industry sector has considerable socio-economic importance, as affecting the level of GDP, contributes to the development of entrepreneurship, create jobs, and generates the image of the country and its regions. In the presence of natural recreational resources that suffered relatively little anthropogenic influence and well-preserved recreational ability, the region belongs to the promising regions of Ukraine with the development of tourism and recreation industry. Therefore, the study of modern trends in the tourism industry Volyn is important to us.

In recent years, the tourism industry in Ukraine began to grow and became a massive socio-economic phenomenon. Its rapid development promotes political, economic, scientific and cultural relations between Ukraine and other countries. Insufficient infrastructure, poor transport system of tourist service and population hinder the rapid rise and spread of tourist image of the country, thereby discourage potential tourists. As a result, many of our compatriots prefer foreign resorts, getting virtually the same price at a much higher level of service and comfort, becoming investor in foreign countries.

Volyn region has great potential in tourism development that need to develop and invest in this area of investment. This region has significant forests and water bodies rich in flora and fauna. Much of the territory is under protection. The region is suitable for educational, recreational, ethnic, water, ecotourism and hunting.

Currently, significantly increasing interest in urban tourism, causing interest authenticity, local culture and history, and thus become popular trip that combine leisure and entertainment with the study of cultural and historical attractions. Statistics showed that in 2013 make up the bulk of the tourists who are nationals of Ukraine (62%) and the least - foreign tourists, namely 5%. This indicates that the Volyn region still need to develop their potential to attract more tourists from other countries.

Among the most visited countries by citizens of Ukraine is Turkey (2012 - 53 241 people in 2013 - 69 967 persons) and Egypt (2012 - 45,944 people in 2013 - 53 928 people). In fact, deciding to go on vacation abroad, Ukrainian citizen has virtually no choice of Ukrainian tourists are still not easy to get a visa. Can freely go to Egypt and Turkey.

Tourism in Ukraine is an important economic branch, which could bring significant revenue to the economy of the state. The development of priority sectors of our country and bring a new level of development, which in turn increase profitability in related sectors such as transport, trade, construction, communications, agriculture and structural positive impact on the economy. Thus, Volyn region has great tourism potential being implemented to regulate. However, today we can say with confidence that Volyn goes to in order to become the focus of tourism and recreation activities.

Keywords: tourism, development, recreation, tourism potential.

Савченко О.В.

ТЕНДЕНЦИИ РАЗВИТИЯ ТУРИЗМА В ВОЛЫНСКОЙ ОБЛАСТИ

В статье рассмотрены основные тенденции развития Волыни. Ведь, Волынь - край уникальной природы, лечебного микроклимата, самобытного народного искусства и большой историко-культурного наследия. Данная отрасль хозяйства имеет большое общественно-экономическое значение, поскольку влияет на уровень ВВП, способствует развитию предпринимательства, создает рабочие места, а также формирует имидж страны и ее регионов.

Ключевые слова: туризм, развитие, рекреация, туристический потенциал.

Постановка проблеми у загальному вигляді і її зв'язок з важливими науковими та практичними завданнями. Динамічний розвиток туризму спостерігається у всьому світі. Нині суттєво зростає інтерес до міського туризму, викликають зацікавленість автентичність, місцева культура та історія, а отже стають популярними подорожі, які поєднують відпочинок і розваги з вивченням культурних та історичних принад.

За наявністю природних рекреаційних ресурсів Волині, які зазнали відносно невеликого антропогенного впливу і добре зберегли рекреаційну здатність, область належить до перспективних регіонів України з розвитку туристично-

рекреаційної галузі. Тому, дослідження сучасних тенденцій розвитку туристичної галузі Волині є актуальним для нас.

Аналіз останніх досліджень, у яких започатковано вирішення проблеми. Проблема становлення та функціонування ринку загалом і туристичного, зокрема, присвячено праці багатьох вчених М.П. Мальська, М.Й. Рутинський, С.В. Білоус, Н.П. Луцишин та інші. У своїх працях автори розглядають різні аспекти суті, функцій та особливостей ринку туристичних послуг. Поряд з тим не до кінця розкритими залишаються питання особливостей організації та розвитку туристичного ринку у регіонах України.

Ціль статті полягає у виявленні основних пріоритетних напрямків розвитку туризму на Волині та дослідженні тенденцій розвитку.

Виклад основного матеріалу дослідження з обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Туризм в Україні є однією із складових частин національної економіки і соціально-культурного життя держави. Сьогодні він переживає складний період становлення в умовах ринку, адаптації до мінливих умов як всередині країни, так і за кордоном.

За останні роки туристична галузь в Україні почала дуже розвиватись і стала масовим соціально-економічним явищем. Її швидкому розвитку сприяє розширення політичних, економічних, наукових і культурних зв'язків між Україною та іншими державами [1, с. 230]. Основною проблемою розвитку туризму в Україні є неефективне та нераціональне використання природних ресурсів, а також відсутність чіткої стратегії розвитку індустрії туризму та її регулювання. Недостатньо розвинена інфраструктура, погана система транспортного обслуговування туристів та населення стають на заваді швидкому піднесенню та поширенню туристичного іміджу країни, тим самим відлякують потенційних туристів. Не менш важливим та болючим питанням залишається якість надання туристичних послуг. За цим показником Україна дуже відстає від інших держав із подібним рекреаційно-туристичним потенціалом. Внаслідок цього багато наших співвітчизників надають перевагу іноземним курортам, отримуючи фактично за ту саму ціну набагато вищий рівень обслуговування та комфорту, стаючи при цьому інвесторами в економіку іноземних держав (рис. 1).

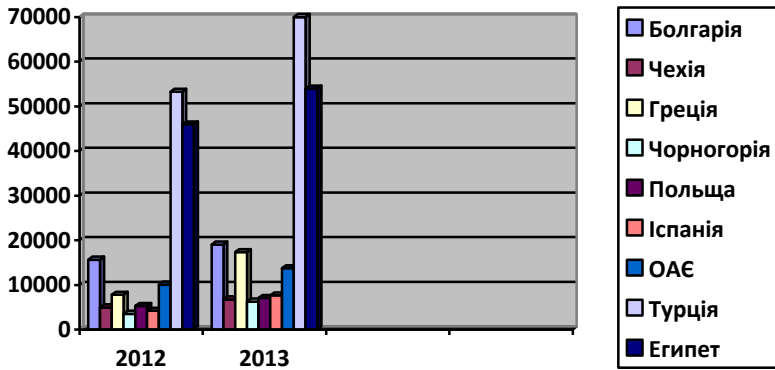

Рис. 1. Найбільш відвідувані країни світу громадянами України у 2012-2013 роках [2]

Помітно, що серед найбільш відвідуваних країн світу громадянами України являється Туреччина (2012 рік – 53241 осіб, 2013 рік – 69967 осіб) та Єгипет (2012 рік – 45944 осіб, 2013 рік – 53928 осіб). Насправді, вирішивши поїхати на відпочинок за кордон, український громадянин практично не має вибору, українському туристу все ще нелегко отримати візу. Безперешкодно можна вирушати до Єгипту, Туреччини. Мабуть, цими пропозиціями й обмежується вибір, на курорти до цих країн можна оформити подорож в один день та за помірними цінами для наших громадян. До Єгипту й Туреччини їдуть відпочивати більшість українських туристів — у середньому 60-80%, що й спостерігається на рис.1.

Волинська область має значний потенціал у розвитку туризму, який потрібно розвивати та вкладати у даний напрямок інвестиції. Це область має значні лісові масиви та водні об'єкти, багату флору і фауну. Значна частина території перебуває під охороною. Даний регіон придатний для пізнавального, оздоровчого, етнічного, водного, екотуризму і мисливства. На Волині налічується 209 територій і об'єктів природно-заповідного фонду, у тому числі Шацький природний національний парк, 74 заказники (5 - державного значення), 107 пам'яток природи (3 - державного значення), 22 заповідних урочища, 5 парків - пам'яток

садово-паркового мистецтва місцевого значення, ботанічний сад Волинського національного університету. Кліматичні умови, значні масиви приміських лісів, водні об'єкти, запаси торфових лікувальних грязей, відомі джерела мінеральних вод області сприятливі для розвитку в ній туризму. Найцікавішими є пам'ятки архітектури й археології періоду Київської Русі у м. Володимирі-Волинському, історико-культурні та архітектурні пам'ятки у м. Луцьку, зокрема Верхній замок XIII - XIV ст., літературно-меморіальний музей Лесі Українки в с. Колодяжному, меморіальний комплекс жертвам фашизму в с. Кортелісах [3, с.137].

Однією з важливих передумов візитів туристів до Волинської області виступає проведення міжнародних заходів, зокрема, у регіоні періодично проводиться велика кількість фестивалів:

- «Поліське літо з фольклором». Проводиться з 1994 року. Для участі у фестивалі до Луцька з'їжджаються фольклорні колективи з різних країн і континентів.

- «Меч Луцького замку». Стіни Луцького замку щороку приймають у вересні гостей з України та інших країн на міжнародний фестиваль «Меч Луцького замку». Тут проводяться лицарські турніри, змагання стрільців із лука, музичні виступи ансамблів середньовічної музики, покази середньовічних танців. Учасники фестивалю створюють точні копії історичних костюмів і навіть, будують цілі поселення у середньовічному стилі.

- «Різдвяна містерія». З 1983 року в обласному театрі ляльок, який очолює заслужений діяч мистецтв України Данило Поштарук, проводились республіканські фестивалі театрів ляльок. З 1992 року тут систематично проходять міжнародні фестивалі лялькових театрів «Різдвяна містерія» [4, с. 7].

- «На хвилях Світязя». Вже більше 10 років, на свято Івана Купала, одне з найчарівніших озер Полісся - Світязь збирає увесь пісенний цвіт України на фестиваль української естрадної пісні «На хвилях Світязя». Концерти проводяться на плаваючій сцені просто неба, а ввечері дійство продовжується біля багаття і на човнах.

Сьогодні залучення інвестицій у реальний сектор економіки, до якого належить туризм і інфраструктура, що його обслуговує, є питанням виживання. Інвестиції необхідні насамперед для забезпечення розширеного відтворення, виробництва нових послуг

з поліпшеними кількісно-якісними показниками, що додасть їм привабливості і конкурентоспроможності. Будуть інвестиції - буде розвиток реального сектора і, отже, економічне зростання; не вдасться їх залучити - неминучі старіння основних фондів, обмеження впровадження інновацій, зростання витрат на виробництво туристичних послуг за зниження їх якості (наприклад, моральне і фізичне старіння туристичних транспортних засобів, відсутність у них сучасних зручностей змушують туристів відмовлятися від таких послуг). Відбуваються згорання туризму, погіршення стану регіональної економіки, зубожіння і посилення відпливу трудових ресурсів з регіону, соціальні вибухи та інші супутні явища.

Нині суттєво зростає інтерес до міського туризму, викликають зацікавленість автентичність, місцева культура та історія, а отже стають популярними подорожі, які поєднують відпочинок і розваги з вивченням культурних та історичних принад. Проаналізуємо туристичні потоки Волинської області за 2000-2013 роки, які нададуть можливість побачити тенденцію, яка спостерігається у Волинській області (табл. 1).

Таблиця 1

Туристичні потоки у Волинській області за 2000-2012 роки, осіб

Роки	Кількість туристів, обслугованих суб'єктами туристичної діяльності області – усього	Із загальної кількості туристів:			Кількість екскурсантів
		іноземні туристи	туристи – громадяни України, які виїжджали за кордон	внутрішні туристи	
2000	73126	1793	3299	68034	18990
2005	57319	3433	8983	44903	57283
2008	67044	5826	7796	53422	37293
2009	45674	3357	5784	36533	27539
2010	52041	4021	7740	40280	27481
2011	14657	1193	5881	7583	20164
2012	19789	990	8313	10486	16850

Джерело: [5, с.422]

Отже, у 2000 році туристичний потік був найбільшим, а саме 73126 осіб, з яких: іноземних туристів було 1793 особи, туристів – громадяни України 3299 осіб та внутрішніх туристів 68034 осіб. Найменшим даний показник був у 2011 році (14657 осіб), а саме: іноземних туристів було 1193 особи, туристів – громадяни України 5881 осіб та внутрішніх туристів 7583 осіб.

На рис. 2. розглянемо туристичний потік у 2013 році у Волинській області.

Рис. 2. Кількість туристів, обслугованих суб'єктами туристичної діяльності Волинської області за 2013 рік, %

Помітно, що у 2013 році основну частину складають туристи, які є громадянами України - 1209 осіб (62%), а найменшу – іноземні туристи (1095 осіб), а саме 5%. Це вказує на те, що Волинській області потрібно ще розвивати свій потенціал, щоб залучати більше туристів з інших країн світу.

Висновки. Туризм в Україні є важливою економічною гілкою, що може принести значний прибуток в економіку держави. Розвиток цієї пріоритетної галузі виведе нашу країну та новий рівень розвитку, що у свою чергу збільшить прибутковість у таких суміжних секторах економіки, як транспорт, торгівля, будівництво, зв'язок, сільське господарство і позитивно вплине на структурну економіку країни. Таким чином, Волинська область має величезний

туристичний потенціал, який реалізується на недостатньому рівні. Однак, вже сьогодні можна сказати що Волинь впевнено прямує до того щоб стати осередком туристично-рекреаційної діяльності.

1. Мальська М.П. Економіка туризму: теорія та практика / М.П. Мальська, М.Й. Рутинський, С.В. Білоус. — К.: Центр учбової літератури, 2014. — 544 с.
2. Державна служба статистики України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
3. Луцишин Н. П. Економіка й організація міжнародного туризму / Н.П. Луцишин, П.В. Луцишин. Навч. посібник. – Луцьк: РВВ „Вежа” Волин. Держ. ун-ту ім. Лесі Українки, 2003. – С. 136-137.
4. Кратюк Л. Інформаційно-туристичний проспект “ЛУЦЬКУ – 920 років” / За ред. Л. Кратюка. – Луцьк: Арт-Студія, 2004.
5. Статистичний щорічник Волинської області за 2012 рік. – Луцьк: 2012. - 520 с.